

Samenvatting

Het college heeft besloten om de centrumregeling Beschermd Thuis Maastricht-Heuvelland 2022 e.v. aan te bieden aan de Heuvelland gemeenten ter besluitvorming in de regio. In deze centrumregeling maken de 6 gemeenten in Maastricht-Heuvelland afspraken over onder andere de inkoop, financiën en toegang van beschermd wonen voor in ieder geval de komende 5 jaar. Deze nieuwe afspraken zijn nodig omdat vanaf 1 januari 2022 de doordecentralisatie beschermd wonen plaats vindt. Hierdoor wordt iedere gemeente verantwoordelijk voor beschermd wonen. Vanaf 2023 worden ook de budgetten voor beschermd wonen verdeeld naar alle gemeenten. Dit gebeurt geleidelijk over een aantal jaar. Nu is Maastricht nog centrumgemeente voor beschermd wonen voor Maastricht Heuvelland. De gemeenten besluiten met deze centrumregeling om ook de komende jaren intensief te blijven samenwerken op dit onderwerp. Dit collegevoorstel is een voorloper van het collegevoorstel 'Centrumregeling en service-level agreement beschermd thuis Maastricht-Heuvelland' van 14-06-2022 maar is nu pas gepubliceerd vanwege afstemming in de regio.

Beslispunten

1. De concept centrumregeling en beleidsplan Zicht op thuis aan te bieden aan de Heuvelland gemeenten.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 18 januari 2022:

Conform.

1. Aanleiding

In juni 2022 is het plan Zicht op thuis vastgesteld door de raad. Een van de onderdelen van dit beleidsplan is een nieuwe manier van inkopen van beschermd wonen en maatschappelijke opvang (beschermd thuis). Zoals bekend bleek de aanbesteding van de taakgerichte inkoop Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang vanaf 2022 niet haalbaar vanwege het ontbreken van mandaat hiervoor van de heuvellandgemeenten. Om dit wel tijdig te kunnen regelen voor de inkoop vanaf 2023 dient op korte termijn de Centrumregeling beschermd wonen M-H door de zes colleges te worden aangegaan. Dit dient uiterlijk plaats te vinden in juni 2022.

2. Context

Eerdere besluiten:

- 20 februari 2018: vaststelling regioplan beschermd thuis Maastricht heuvelland in de colleges van de 6 gemeenten
- 22 juni 2021: Vaststelling beleidsplan Zicht op thuis 2021-2024 in de raad van Maastricht

Op het gebied van beschermd thuis zijn een aantal relevante ontwikkelingen gaande:

Doordecentralisatie:

Landelijk vindt er een doordecentralisatie beschermd wonen plaats. Deze doordecentralisatie is gestoeld op de uitspraken van de commissie Dannenberg. Zij geven aan dat beschermd wonen zo dichtbij mogelijk en zo normaal mogelijk georganiseerd moet worden. Hieraan gekoppeld is een doordecentralisatie van de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen van centrumgemeenten naar alle gemeenten vanaf 1 januari 2022. Vanaf 1 januari 2023 wordt er daarnaast een objectief verdeelmodel ingevoerd waarbij elke gemeente stapsgewijs budget ontvangt voor haar eigen cliënten. Hierbij is er sprake van de invoering van het objectieve verdeelmodel en de uitfasering van het huidige historische budget. Dit vindt plaats in een periode van 10 jaar. Daarnaast ontvangen de regiogemeenten vanaf 2023 zelf dit nieuwe budget voor nieuwe cliënten. Dit gaat ook gefaseerd en duurt 7 jaar voordat zij het gehele budget ontvangen.

Regio Maastricht-Heuvelland

Eind 2016 is in de regio Maastricht-Heuvelland een intentieverklaring opgesteld om beschermd wonen vanaf 2022 uit te blijven voeren op de schaal Maastricht-Heuvelland. In februari 2018 is het gezamenlijk Regioplan Beschermd Thuis door de 6 colleges vastgesteld. In het Regioplan is door de 6 gemeenten besloten om de samenwerking Beschermd Thuis vorm te geven volgens **optimale**

solidariteit. Daarbij is overeengekomen dat deze solidariteit ook geldt voor de financiering en risicodeling.

Regio Westelijke Mijnstreek

De keuze om Beschermd Thuis te organiseren op Maastricht Heuvelland niveau vloeit voort uit eerdere afspraken in het regioplan beschermd thuis en het beleidsplan Zicht op Thuis. De Westelijke Mijnstreek heeft aangegeven in navolging op het zelf organiseren van de maatschappelijke opvang ook beschermd wonen zelf te willen organiseren. Dit is een apart proces en hiervoor komt ook een apart collegevoorstel.

3. Gewenste situatie

In juni 2021 is het beleidsplan zicht op thuis vastgesteld door de raad. Dit plan borduurt voort op het regioplan beschermd thuis dat in 2018 door de 6 colleges in Maastricht-Heuvelland is vastgesteld. Belangrijk uitgangspunt in dit beleidsstuk is het ontwikkelperspectief van iedereen die een beroep doet op beschermd wonen. We gaan ervan uit dat zij uiteindelijk allemaal weer zelfstandig kunnen wonen, werken en leven. Om dit te stimuleren en dit doel te bereiken moet er een transformatie ingezet worden.

We focussen op Normaliseren:

- Eigen verantwoordelijkheid: Inwoners zijn zelf eigenaar van hun proces
- Ambulantiseren: inwoners wonen waar mogelijk in een reguliere woning
- Dichtbij en kleinschalig: Wanneer dit niet kan zorgen we voor kleinschalige voorzieningen dichtbij de inwoner
- Scheiden wonen en zorg: Inwoners betalen wanneer mogelijk hun eigen huur
- Sociale inclusie: Inwoners zijn volledig onderdeel van de samenleving

Met deze transformatie willen we bereiken dat de zorg voor deze kwetsbare inwoners duurzaam goed geregeld is. Duurzaam in de betekenis van een duurzaam resultaat voor inwoners maar ook duurzaam in de zin dat het op lange termijn betaalbaar blijft. Door in te zetten op ambulantisering en uitstroom zijn er op de lange termijn minder dure 24/7 voorzieningen nodig. Hiervoor is het belangrijk om samen te werken in de regio. Huisvesting en locaties voor beschermd wonen zijn immers schaars en de doelgroep is divers.

Centrumregeling

Op basis van de in 2016 gemaakte afspraken is er in 2020 een concept –Centrumregeling voorbereid. Naast beleidsmatige samenwerking en solidariteit is met betrekking tot de financiële solidariteit uitgewerkt dat de kosten voor het uitvoeren van de taken beschermd thuis worden betaald

uit de inkomsten die de centrumgemeente en de Heuvelland gemeenten afzonderlijk daarvoor ontvangen van het rijk. Voor de hoogte van budgetten is het landelijk objectieve verdeelmodel uitgangspunt.

Eventuele overschotten worden in een bestemmingsreserve ZOT gestort. Mogelijke tekorten worden betaald door alle gemeenten naar rato van de verdeling van de rijksinkomsten. De looptijd van de voorziening is van 2022-2027.

Deze overeenkomst is in 2020 gezamenlijk voorbereid met de Heuvelland gemeenten .

Besluitvorming hierover heeft vanwege de landelijke vertraging in de invoering van de decentralisatie nog niet plaatsgevonden. Een eerste stap om de doelen van plan Zicht op thuis te bereiken is het opnieuw en anders inkopen van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Om ervoor te zorgen dat we per 01-01-2023 de nieuwe taakgerichte opdracht in de markt kunnen zetten moet er uiterlijk juni 2022 een Centrumregeling gesloten worden met de 6 heuvelland gemeenten. Dit vraagt om besluitvorming in de zes gemeenteraden.

De belangrijkste onderdelen uit de centrumregeling zijn:

- Looptijd van 2022 -2027
- Maastricht houdt zijn functie als centrumgemeente wat betekent dat Maastricht zorgt voor inkoop en uitvoering van beschermd thuis
- We gaan uit van financiële solidariteit. De kosten worden betaald uit de inkomsten die de centrumgemeente en heuvelland gemeenten daarvoor ontvangen van het rijk. Verdeling vindt plaats op basis van het objectieve verdeelmodel van het rijk. Eventuele overschotten worden in een bestemmingsreserve ZOT gestort. Tekorten worden in eerste instantie uit deze reserve betaald en indien niet mogelijk naar rato verhaald op alle gemeenten.
- Overschotten worden aan het eind van de looptijd naar rato uitgekeerd aan alle gemeenten. Gemeenten kunnen er gezamenlijk voor kiezen ook tussentijds overschotten uit te keren.

Omdat binnen de regio is afgesproken dat Maastricht voor de eerste vijf jaar van de doordecentralisatie verantwoordelijk blijft voor de beleidsontwikkeling, inkoop en uitvoering van beschermd wonen is het noodzakelijk dat de middelen die de regiogemeenten ontvangen voor beschermd wonen worden overgeheveld naar Maastricht. Dat is overeengekomen in de concept-Centrumregeling.

Financieel

Momenteel is het budget voor beschermd wonen in de begroting van Maastricht lager dan het bedrag dat we voor beschermd wonen ontvangen vanuit de rijksinkomsten. Circa 15 % van de

middelen die we voor beschermd wonen ontvangen uit het gemeentefonds wordt afgeraamd naar de andere gebieden binnen het sociaal domein.

Omdat het aframen van de rijksmiddelen voor beschermd wonen meerjarig is opgenomen in de begroting heeft het aangaan van de centrumregeling financiële consequenties voor de begroting van Maastricht. In de centrumregeling wordt immers afgesproken dat de kosten betaald worden uit de middelen die de 6 gemeenten van het rijk ontvangen voor beschermd wonen. Er is echter nog niet afgesproken welk percentage van de rijksinkomsten gemeenten inleggen. Dit wordt vastgelegd in het service level agreement. Momenteel wordt 85% van de rijksinkomsten gebruikt voor beschermd wonen. De kosten zullen echter stijgen omdat we momenteel niet voldoen aan de AMVB reële prijs. Daarnaast zijn er investeringen nodig om de doelen uit beleidsplan Zicht op thuis te realiseren. Er zal dus minimaal 90% moeten worden ingelegd en maximaal 100%. In de financiële paragraaf is uitgewerkt wat de financiële consequenties zijn van de inleg van 90-95-100 procent van onze rijksinkomsten.

Proces:

Om de centrumregeling aan te kunnen gaan moet uw college toestemming hebben van de raad. De centrumregeling zal daarom middels een raadsvoorstel worden voorgelegd aan de Maastrichtse raad. Dit zal omstreeks mei zijn. Voorafgaand zal er ambtelijk door alle gemeentes gezamenlijk een voorstel worden gedaan voor welk percentage gehanteerd wordt.

Wanneer wij het raadsvoorstel voorleggen aan uw college zullen wij het voorgestelde percentage en de financiële consequenties daarvan hierin meenemen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

n.v.t

5. Effect op de openbare ruimte

n.v.t

6. Personeel en organisatie

n.v.t

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

n.v.t

8. Financiën

Financiële gevolgen begroting Maastricht:

De financiële gevolgen zijn afhankelijk van welk percentage van de rijksinkomsten ingelegd wordt door alle gemeenten. Deze beslissing is nog niet gemaakt. In onderstaande tabel zijn voor de 3 opties de financiële gevolgen geschetst.

Jaar	Budgettair tekort bij inleg van 90%	Budgettair tekort bij inleg van 95%	Budgettair tekort bij inleg van 100%
2023	€ 530.851	€ 1.061.702	€ 1.592.552
2024	€ 550.929	€ 1.101.858	€ 1.652.788
2025	€ 534.093	€ 1.068.186	€ 1.602.278
2026	€ 523.279	€ 1.046.558	€ 1.569.836
Totaal	€ 2.139.152	€ 4.278.304	€ 6.417.454

Dat betekent dat het maximale budgettaire tekort € 6.417.454 bedraagt over de periode van 2023 tot en met 2026.

De ontwikkelingen rondom de hervormingsagenda jeugd en de herijking van het gemeentefonds zorgen voor financiële onzekerheden waardoor het niet mogelijk is deze tekorten op te vangen binnen het sociaal domein. De tekorten zullen dus uit de algemene middelen gedekt moeten worden.

Zoals aangegeven is nog niet vastgelegd welk percentage van het rijksbudget dat de individuele gemeenten ontvangen ingelegd zal worden. De komende maanden wordt er een uitvoeringsplan Zicht op Thuis gemaakt en wordt er een kostprijsonderzoek gedaan ten behoeve van de inkoop. Op basis van deze documenten zal er ambtelijk een voorstel worden gedaan voor de keuze van een van de percentages. Deze keuze zal aan uw college worden voorgelegd gelijktijdig met het raadsvoorstel.

9. Aanbestedingen

n.v.t

10. Participatie tot heden

n.v.t

11. Voorstel

1. De concept centrumregeling en beleidsplan Zicht op thuis aan te bieden aan de Heuvelland gemeenten.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Proces regio:

De centrumregeling moet worden vastgesteld door alle gemeenten in Maastricht heuvelland. Na besluitvorming door college Maastricht wordt de centrumregeling aangeboden aan de colleges van de Heuvellandgemeenten.

In de heuvelland gemeenten moet naast de centrumregeling ook plan Zot nog formeel worden vastgesteld door de gemeenteraden. De verwachting is dat uiterlijk 7 juni beide documenten zijn vastgesteld in alle raden.

Proces Maastricht:

Ook in Maastricht moet de raad toestemming geven aan het college om de centrumregeling aan te gaan. Hiertoe wordt er een raadsvoorstel opgesteld voor behandeling in de raad na de verkiezingen. Hierin worden de financiële consequenties definitief gemaakt. De raad wordt over dit proces per raadsinformatiebrief geïnformeerd.

Proces inkoop:

Parallel aan de besluitvorming voor de centrumregeling loopt de voorbereiding van het inkoopproces. Het streven is om 2 mei de aanbesteding te publiceren onder voorbehoud van het aangaan van de centrumregeling door de colleges van alle 6 gemeenten. De voorbereidingen voor deze inkoop zijn daarom al in gang gezet, vooruitlopend op besluitvorming. Gunning van de aanbesteding staat gepland op 1 augustus.